

עודו צועד ברחובות של עיר, ויצרור מצותיו בידו, פגש הרבי ביהודי פשוט, אשר אף הוא הלך שמח ומצותיו בידו. "לשמחה מה זו עושה?" שאל הרבי את היהודי.

ענה היהודי בפשטות: "עם בקר השפכתי לאפית המצות. אך לא לילה של שנה ואגירת כחות היה מאחורי, אלא לילה שפלו תפלה ותחנונים. בחצות קמתי ממשתי ושפכתי לבי לפני ה' ותברך שיזכה אותי לאפות מצות מהדרות ושמורות ביותר. עתה, כאשר חוזר אני מאפית המצות, שמח אני ובטוח שה' קבל תפילתי ויזכני במצות מהדרות".

כאשר שמע רבי משה לייב את הדברים הטהורים והפנימי היוצאים מפי היהודי הפשוט, התרגש עד מאד, והאמין שאכן שמע ה' לתפלת היהודי וזכהו במצות מהדרות. הרבי שלף מחיקו את מצותיו ובקש מהיהודי להחליף עמו.

ספור זה ספר הרב החסיד ר' יהושע העשיל הלטובסקי לגרי"ז מבריסק, אשר היה נוהג להחמיר באפית המצות ולאפות את המצות ביום ראשון בשבוע, לאחר ששבת התנור יום שלם.

כאשר שמע הגרי"ז את הספור, נענה ואמר: "אכן, קבל ה' את תפלתו של היהודי הפשוט, וזכהו במצות מהדרות ביותר - מצותיו של ר' משה לייב מסאסוב!"

(ספורי צדיקים)

"זכור את היום הזה אשר יצאתם מסצרים" (יג, ג)

מעשה במלך שארס אשה במדינה השוכנת מעבר לים. בהתקרב מועד החתונה, בקשה הפלה להפליג למקום מושבו של המלך, ועלתה על ספינה העושה דרכה לאותו מקום. והנה החלה מנשבת בים רוח סערה עזה, והיתה הספינה מטלטלת בין הגלים הנה והנה, מבלי יכלת להמשיך ליעדה, ואף לא לשוב על עקבותיה.

ימים רבים לא נח הים מזעפו, והמלך עומד ומצפה. משראה שכלתו בוששת מלהגיע, עלה על אחת מספינותיו והפליג בה אל הים, לתור אחר פלתו, ובדרכו מצא את ספינתה. העלה המלך את כל אנשי האניה לספינתו, והביאם לחוף מבטחים, ואת פלתו הביא עמו לארמונו.

לאחר שנתאושה הפלה מפל תלאות הדרך אמר לה המלך: "אל תזכרי את הגלים שאימו להטביעה, ואת הצרות שעברו עליך בדרכך, אלא את היום שבו הצלתי אותך. בכל שנה עשי את אותו יום, ליום של שמחה, וכך תזכרי תמיד כיצד הושעתני אותך וחלצתיך מהמצר!"

כה, אמר הקדוש ברוך הוא לישׂראל: "אל תזכרו את כל אותם גלים קשים וצרות שעברו עליכם במצרים, אלא זכרו תמיד כיצד הושעתני וגאלתי אתכם. בכל שנה ושנה היו שמחים ביום הזה, וכך תזכרו זאת תמיד".

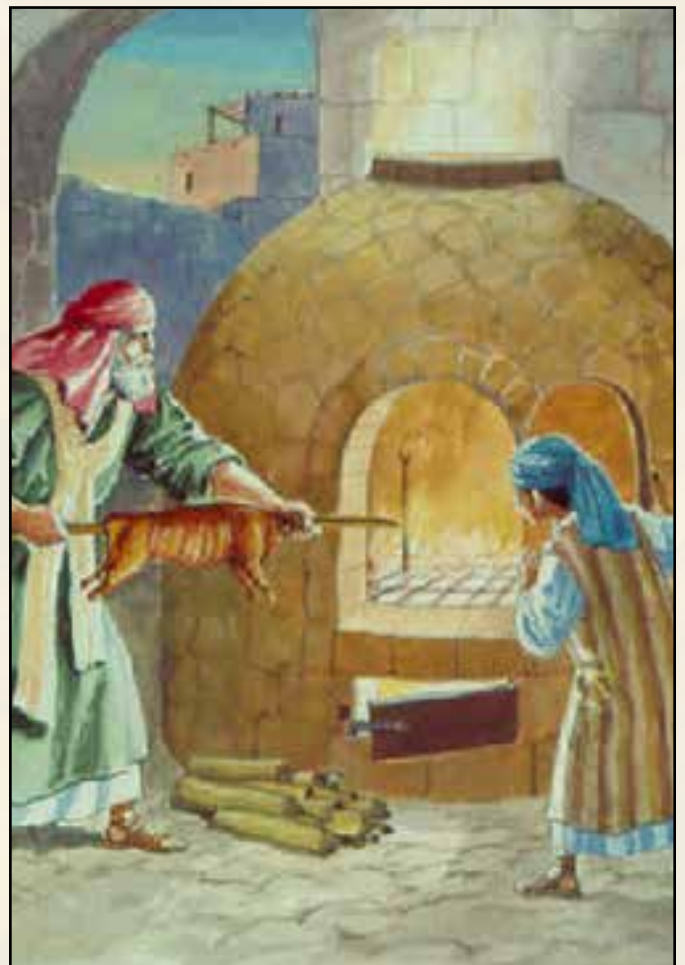
(שמות רבה פרשה יט)

"וילכו ויעשו בני ישראל כאשר צוה ה' את משה ואהרן כן עשו" (יב, כח)

לשם מה נוספו בסוף הפסוק המלים "כן עשו"? הן די היה לכתב "וילכו ויעשו בני ישראל כאשר צוה ה' את משה ואהרן"?

ההסבר הוא, שהמלים "כן עשו" באו לומר שלמרות שעבדו ישׂראל לפני כן עבודה זרה - שזה השה שהיה עבודה זרה של המצרים, הרי כבואם לעשות את הפסח, עשו אותו ישׂראל בשלמות ובשמחה, וכשם שעשו אותו משה ואהרן, שלא עבדו עבודה זרה - בשלמות ובשמחה כן עשו אותו אף בני ישׂראל

(כתב סופר)

צֵלִית קֶרֶבַן פֶּסַח

"ושמרתם את המצות" (יב, יז)

שמח ומאשר בשמחה של מצוה, יצא הרבי הקדוש ר' משה לייב מסאסוב מאפית מצות הפסח.

מה היה פשרה של שמחה עלאית זו?

הרבי מסאסוב היה טורח מאד למען אפית המצות לפסח. הקמח היה שמור ביותר, וגם בזמן האפיה הדר הרבי בהדורים רבים. כאשר עלתה המצוה בידו, וזכה הוא לאחו במצותיו מהדרות, לא היה מאשר מן הרבי.

הלולא דצדיקיא | חיים הפוקוביץ

רבי שלום בן ציון ב"ר שמואל פלמן < יום ששי י"ב שבט (תשע"ה)

מחמת הצורך במענה מדי, ענה רבי בן ציון על השאלה, אך מאותו יום נמנע מלהתפלל בבית הכנסת המרכזי, מחשש שישאלוהו שאלות נוספות. ומעתה התפלל בבית כנסת קטן בפאתי השכונה.

וכאשר פעם נגש אליו אברהם תושב השכונה ושאלה חמורה בפיו, ענה רבי בן ציון:

"שמע נא ידידי: משכרת כרב אינני מקבל, ואם אענה לך אצטרך אף לקבל גיהנום. אינני רוצה בכך."

פזאת היתה הנהגתו האצילית. עד אשר הצע לו לכהן כרב קהלת "נחלת משה".

וגם הפעם, רק לאחר שמרן הגרא"מ שה ומרן הגרא"ל שטיינמן זי"ע נטלו על עצמם את האחריות לכך שפל עסקו יהא אך ורק בתורה וההלכה, נאות לקבל על עצמו את על הרבנות.

משפחת פלמן בת 14 הנפשות, התגוררה בדירה קטנה בת שני חדרים ומרפסת קטנה סגורה. אך מעולם לא אמר אי מי מבני הבית, צר לי המקום. "היכן שהלב רחב", כך נהג רבי בן ציון לומר לבני המשפחה, "גם המקום הופך להיות רחב".

ביתו היה בית של חסד והכנסת אורחים, מבלי לבדק בציציותיו של איש. כל דיכפין ייתי ויכול.

מנהג היה לרבי בן ציון: בכל יום ששי התפלל מנחה גדולה בכלל פוניבוז, ולאחר התפלה תרו עיניו אחר יהודים עניים וקשי יום בכדי להזמיןם לאכול אצלו את סעודות השבת.

האורחים התלוו עמו לביתו, ועוד לפני כניסת השבת כבר הספיקו הללו סביב שלחן ערוך ממיטב מאכלי השבת, לקיים בהדור את מצות "טועמיה חיים זכו". לעתים היו האורחים רעבים במיוחד, עד שהפכו את הטעימות הללו לסעודה של ממש. וכפי שקרה בערב שבת אחת, כאשר רגע לפני כניסת השבת התפרר לרבנית כי נותרה פמות קטנה בסיר המרק, שאיננה כדי צרפה לחלקת מנות לכל הסועדים בליל שבת.

הרבנית הצדקת לא הססה. היא קראה לכמה מילדיה ובקשה: "בכדי שאורחינו לא יכלמו, ולא יחושו בכך שבגלל סעודתם בערב שבת לא נותר מרק, אגיש להם את מעט המרק שנשאר בסיר ואלו לכם אמלא צלחת מים חמים מהמחם, בתוספת חתיכת גזר קטנה. כך לא ירגישו אורחינו בדרך..."

רבי בן ציון מקרב היה בצעירותו למרן ה"חזון איש", ובזכות המלצתו החמה התקבל לשיבת פוניבוז והוא בן 14 שנים בלבד. היה ענו וצנוע אך גדול בתורה ופוסק הלכה מהגדולים בדורנו. תורתו ופסקיו הלא הם כתובים בסדרת ספריו "שלמי תודה". זכר צדיק יהא לברכה.

בתחלת דרכה של שכונת "רמת אלחנן" בבני ברק, הצע לרבי בן ציון, שבאותם ימים עבר להתגורר בשכונה החדשה, לכהן כרבה העתידי של השכונה. בענותותו ובצניעותו סרב תחלה לשמע על כך. אך עסקני השכונה לא וותרו, ופנו למרן הגרא"מ ש"ף שייסע לשכנעו.

הרב שה הבטיח לו נאמנה: "תפקידך יהיה אך ורק ללמד תורה ולהשיב בהלכה. אני אהיה אחראי על כך שלא ידרש ממך לדבר באספות, או לעסוק בענינים צבוריים".

לזאת נאות רבי בן ציון.

חיש קל פשטה לה השמועה בשכונה הצעירה. רבי בן ציון מתעתד להיות ה"מרא דאתרא".

כעבר מספר ימים התדפק על דלת ביתו, יהודי תלמיד חכם מתושבי השכונה, ואותות של רגז ועלבון על פניו.

"דע לך כי יש בלבי עליך, אמר האיש נרגשות, משרת הרבנות הבטחה לי על ידי העסקנים האלה והאלה... ומדוע שומע אני כי עתיד אתה להיות הרב החדש?!"

רבי בן ציון לא הסס אפלו לרגע. "אם כך מסיר אני כעת את מעמדתי" הודיע בהחלטיות.

עוד באותו יום פנה לראשי הקהל והודיע כי איננו מוכן לקחת על עצמו את על הרבנות. כל מאמציהם להסביר ולשכנע כי מעולם לא היתה פונה רצינית למנות את הלה למשרה הרמה עלו בתהו.

בסופו של דבר אכן לא התמנה אותו יהודי לכהן כרב, ותחת זאת התהדרה "רמת אלחנן" כרב אחר, הלא הוא רבי יצחק זילברשטיין שליט"א.

בענותותו הרבה שמח רבי בן ציון שמחה גדולה על כך, ובמשך השנים דבר פעמים רבות על כך ש"רמת אלחנן" זכתה כרב הראוי לה ביותר. ומאותו יום נאלץ סרב בעקביות לענות לשאלות בהלכה שהפנו אליו לעתים תושבי השכונה.

"יש רב לשכונה, תשאלו אותו" כך ענה.

באחד הימים, בעיצומה של תפלת שחרית בבית הכנסת המרכזי, נגש אליו יהודי ושאלה דחופה בהלכות תפלה בפיו.

לדעת נביא!

מדרשי הנ"ך לילדי ישראל

לילאי 7 ומעלה | 11 כרכים

מתחילת יהושע עד סוף מלכים ב' עכשיו בחנויות הספרים